

Remissyttrande

Datum 2026-06-11

Diarienummer RS 2026-03656

Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert diarienummer KN2026/01173

Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken

Västra Götalandsregionen (VGR) har fått möjlighet att yttra sig över Klimat- och näringslivsdepartementets remiss med förslag till förordning om Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken. VGR svarar utifrån roll som regional kollektivtrafikmyndighet. På grund av den korta remisstiden har yttrandet hanterats av regionstyrelsen genom ordförandebeslut.

VGR är i grunden positiva till förslaget med statsbidrag för sänkning av priset för månadsbiljetter för resande under perioden 1 juli–31 december 2026.

VGR är även positiva till att bidrag för sänkning av priset även ska gälla månadsbiljetter som är giltiga mellan Sverige och Köpenhamn samt att även månadsbiljetter för särskilda grupper, som pensionärer och studenter, omfattas. VGR vill dock påtala att det även finns gränsöverskridande regional kollektivtrafik till Norge där det är möjligt att resa med månadsbiljett.

VGR har månadsbiljetter som inkluderar närmaste huvudort i alla våra grannregioner, inklusive Halden i Norge. Avståndet till Halden är ca 13 km från Svinesund och ca 3 mil från Strömstad dvs samma avstånd som Malmö-Köpenhamn. VGR anser därmed att förordningen bör kompletteras så att sänkningen av priset för månadsbiljetter i kollektivtrafiken även ska gälla månadsbiljetter som är giltiga mellan Sverige och Halden i Norge.

VGR noterar att sänkningen av priset ska beräknas från det beslutade priset för månadsbiljetten den 1 maj 2026 och tolkar det som att prishöjningar som är beslutade före den 1 maj 2026 och genomförda före den 1 juli 2026 inkluderas i beräkningen. VGR ser dock gärna att detta förtydligas ytterligare i förordningen.

VGR delar departementets bedömning att ett tillfälligt statsbidrag till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna för halvering av priset på månadsbiljetter

minskar kostnaderna för resande med kollektivtrafik, stödjer hushållen i en ekonomiskt utmanande tid och leder till att kollektivtrafiken blir mer attraktiv. Som departementet skriver så är en resa med kollektivtrafik mer energieffektiv än motsvarande resa i personbil och den svenska kollektivtrafiken använder eldrift och alternativa bränslen i betydligt högre utsträckning än den privatägda bilflottan. Åtgärder som ökar kollektivtrafikandelen är därför effektiva verktyg för att sänka utsläppen i transportsektorn och samtidigt göra Sverige mindre beroende av fossila drivmedel.

VGR har förståelse för att bidrag endast lämnas för månadsbiljetter som har börjat användas senast den 1 december 2026 för att undvika hamstring av månadsbiljetter och planerar utifrån den förutsättningen. Men då alla regioner har olika lösningar för försäljning och aktivering av biljetter innebär förslaget tekniska, regelmässiga och kommunikativa utmaningar. I VGR:s fall har Västtrafik 30 dagars aktivering av periodbiljetter vilket innebär en svårbedömd ekonomisk risk. För att minimera den ekonomiska risken för VGR skulle det behöva sluta säljas rabatterade biljetter redan den 1 november. Detta skulle dock vara negativt ur ett kund- och resenärsperspektiv och även motverka regeringens syfte med initiativet.

VGR ställer sig positiva till förslaget att ansökan om bidrag kan göras för tre perioder, 1 juli–31 augusti, 1 september–31 oktober och 1 november–1 december 2026. Eftersom den föreslagna ansökningsperioden om två veckor är mycket kort är det av största vikt att Naturvårdsverkets föreskrifter kring själva ansökningsförfarandet är så tydliga som möjligt.

VGR noterar att bidraget föreslås sättas ned med samma procentsats för samtliga kollektivtrafikmyndigheter som beviljas bidrag om tillgängliga medel understiger det ansökta beloppet och hade hellre sett att staten står för risken om de avsatta 6,5 miljarderna inte räcker till. Vidare konstaterar VGR att de regionala kollektivtrafikmyndigheterna bär hela risken för följdkostnader på grund av förändrad biljettmix och eventuella kostnader för utökad trafik.

VGR anser därmed att anslagen bör anpassas till de faktiska kostnaderna för regeringens förslag, vilket innebär att ytterligare medel troligen behöver avsättas.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Helén Eliasson
Regionstyrelsens ordförande

Ann-Charlotte Järnström
Regiondirektör